

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The version of the following full text has not yet been defined or was untraceable and may differ from the publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/45894>

Please be advised that this information was generated on 2019-06-27 and may be subject to change.

1 of 1 DOCUMENT

De Gelderlander

July 2, 2005

Impuls economie belangrijker dan vermindering financieringstekort - Vrijgeven spaarloon is goed getimed signaal van kabinet

SECTION: GODIS1 (Discussie)

LENGTH: 824 words

HIGHLIGHT:

Met het vrijgeven van het spaarloon is een goed signaal afgegeven maar voor herstel van vertrouwen in de economie is meer nodig, aldus .

Eelke de Jong

Na aanvankelijk verzet ging minister Zalm van Financien deze week toch akkoord met voorstellen vanuit de Tweede Kamer om de economie te stimuleren. Het lesgeld voor 16- en 17-jarigen wordt afgeschaft en het geblokkeerde spaarloon komt vrij.

Voor de minister heeft verlaging van het financieringstekort nog steeds de hoogste prioriteit. In principe blijft Zalm erbij dat de maatregelen uit de begroting gefinancierd moet worden. De minister hecht dus sterk aan het terugdringen van het financieringstekort en wil ook nu dit tekort lager is dan geraamd, niet direct de meer gunstige financiële situatie gebruiken om de economie te stimuleren. Heeft hij gelijk en is het onverstandig het financieringstekort minder te verminderen om de economie te stimuleren?

Hoe staat de schatkist ervoor? Door bezuinigingen, meevallende belastingopbrengsten en hogere aardgasbaten is het financieringstekort beneden de norm van 3 procent en nadert de staatsschuld de 60 procentnorm. De situatie is beter dan een paar jaar geleden maar zeker nog niet opgelost.

Hoe staat het met de Nederlandse economie? Die zit al

meer dan 17 kwartalen in een laagconjunctuur. Dit is de langste periode van laagconjunctuur van de afgelopen vijftig jaar. Ter relativering moet wel opgemerkt worden dat een periode van 27 kwartalen van hoogconjunctuur hieraan vooraf ging.

De laagconjunctuur is daardoor wel lang maar niet zo diep als men op grond van de lengte zou verwachten. Oorzaken van de laagconjunctuur zijn deels extern: het inzakken van de beurs en de lage groei in de ons omringende landen. Ook hebben de loonstijgingen uit de tijd van de hoogconjunctuur de concurrentiepositie verminderd. Ten slotte heeft ook dit kabinet een bijdrage geleverd. Hierbij moeten we denken aan de drastische bezuinigingen in de tijden van economische neergang en aan het feit dat men hervormingen door heeft willen voeren door een grotere crisis voor te spiegelen dan waarin ons land de afgelopen jaren verkeerde.

Naar mijn mening was de door het kabinet gemaakte vergelijking met het begin van de jaren tachtig van de vorige eeuw ongegrond. Een belangrijk verschil tussen 2002 en 1982 is dat de recessie in 2002 kwam na een lange periode van ongekende bloei, terwijl die van 1982 het einde was van vele jaren van economische achteruitgang. Vandaar dat in 1982 het werkloosheidspercentage veel hoger was dan in 2002. Door een vergelijking met 1982 stelde het kabinet de zaken ernstiger voor dan ze anno 2002 waren. Bovendien zocht het kabinet de oplossing eerder door conflicten met de sociale partners dan door overleg. Mede hierdoor is een negatief beeld ontstaan, en het vertrouwen van de consumenten meer verminderd dan nodig was geweest. Het Centraal Plan Bureau concludeert dan ook dat de economie in Nederland weer op kan leven als het vertrouwen toeneemt, waardoor de consumptie zal stijgen. Voor een verbetering is dus toename van vertrouwen nodig.

Zullen de genomen maatregelen tot deze verhoging van vertrouwen leiden? Op zichzelf niet denk ik, daar zijn ze weer te klein voor. Belangrijker is dat er een signaal wordt gegeven dat er betere tijden aan zitten te komen. De maatregelen kunnen daaraan bijdragen doordat ze

Impuls economie belangrijker dan vermindering financieringstekort - Vrijgeven spaarloon is goed getimed signaal van kabinet De Gelderlander July 2, 2005

ruimte creëren voor meer consumptie. Hierdoor kan een positief gevoel versterkt worden. Maar om dit werkelijk te realiseren zal ook uit ander signalen duidelijk moeten worden dat groei op komst is. Deels kan het kabinet daaraan een bijdrage leveren, maar voor een deel hangt dat ook van de economie in de ons omringende landen af.

Van belang is wel dat de maatregelen onmiddellijk ingaan. Het CPB verwacht namelijk een hogere economische groei in 2006. Door de maatregelen nu in te laten gaan kan men een deel van deze groei wellicht iets naar voren halen. Stimuleren in 2006 zou weer procyclisch werken. Bovendien leiden de maatregelen uit het paasakkoord dan al tot een hogere economische groei van ongeveer 0,2%. De timing van de stimulerende maatregelen is dus goed.

Al met al ben ik met de meerderheid van de Tweede Kamer van mening dat we nu beter voor een bescheiden impuls voor de economie kunnen kiezen dan onder alle omstandigheden het financieringstekort te verminderen. Het is een goed signaal maar voor herstel van vertrouwen is meer nodig.

Naast positieve groei in het buitenland is hier ook de houding van de Nederlandse overheid van belang. Meer dan in de eerste twee jaren van Balkenende II zal men de goede kanten van Nederland moeten belichten en aangeven hoe men die wil versterken. Denk onder andere aan ons onderwijssysteem en de traditionele gerichtheid op samenwerking; vanuit onze culturele kracht veranderingen promoten. Waarden en normen doen ertoe en gebruik ze in positieve zin om noodzakelijke veranderingen te realiseren en vertrouwen te creëren.

Prof.dr. Eelke de Jong is hoogleraar Internationale Economie aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

© Wegener.NV 2005

LOAD-DATE: July 6, 2005

LANGUAGE: Dutch

PUB-TYPE: NEWSPAPER